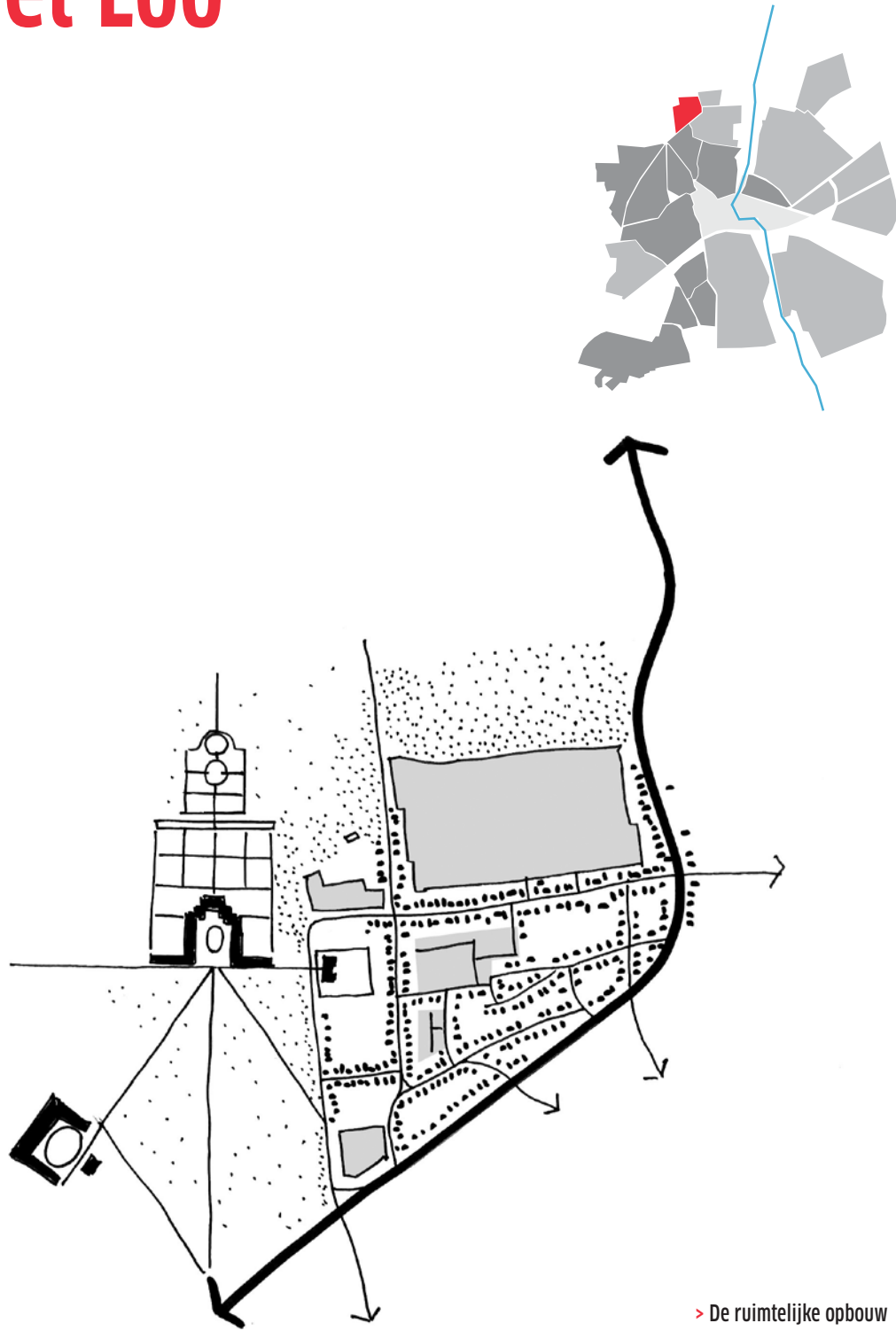

* Een dorpje naast het paleis.

Het Loo

> De ruimtelijke opbouw van Het Loo: een verzameling lintjes, hofjes en erven naast het paleis.

Het woord 'Loo' verwijst taalkundig naar een open plek in het bos. In dit specifieke geval verwijst het vooral naar het jachtslot en Paleis Het Loo. Het paleis ontleende zijn naam aan het hier reeds bestaande buurtschap.

> Onvoltooid 'grand project' van de koning

> Het gebied bij het paleis als levendig hart van het buurtschap rond 1840 met maar liefst drie herbergen zoals De Keizerskroon, het Posthuis en het Anker (tekening collectie CODA).

> Het onvoltooide 'grand projet' van Lodewijk Napoleon omstreeks 1860. Rechts het Groote- of Koningslogement, links één van de kerkgebouwen en het rijtje woningen van de Nieuwe Haven (olieverfschilderij, collectie CODA).

Buurtschap Het Loo dankt haar ontstaan grotendeels rechtstreeks aan de ontwikkeling van het paleis. In de omgeving van de Koningstraat werden eind zeventiende eeuw een nieuwe herberg en woningen voor de hofhouding gebouwd. Het gebied kreeg de benaming Oude Haven, dat waarschijnlijk verwijst naar het middeleeuwse goed Ten Haven.

Toen Lodewijk Napoleon in 1808 Paleis Het Loo betrok, werd het buurtschap per koninklijk decreet tot dorp verheven. Napoleon wilde nabij het paleis een nieuw centrum stichten. Zijn 'grand project' voorzag in de bouw van een groot logement, een werkhuis, een school, twee kerken en een complex met vierentwintig woningen in de buurt van de Zwolseweg. Toen Napoleon in 1810 afstand deed van de troon, waren alleen het Groote of Koningslogement en het woningbouwcomplex afgebouwd. Van de verdere plannen kwam weinig terecht.

Tijdens de regeerperiode van Koning Willem III, die veel tijd op Het Loo doorbracht, werd het gebied rond het paleis verder in ontwikkeling gebracht. De hofhouding en de hofleveranciers vestigden zich in de directe nabijheid langs de Loseweg en de Koningstraat.

Op papier werd buurtschap Het Loo na de oorlog mee-ontworpen als onderdeel van de planvorming voor het grotere Kerschoten aan de andere zijde van de Zwolseweg. Doordat de bouw in Het Loo geleidelijker ging dan in Kerschoten, werden er in Het Loo geleidelijk aan steeds kleine stukjes ingevuld met traditionele laagbouw. In de geest van opeenvolgende periodes werden er allerlei hofjes, straatjes en complexen, zoals Visio Het Loo Erf, gebouwd tot het buurtschap vol was.

> Klein maar veelzijdig

Beeldbepalende ingrediënten:

- ★ Een staalkaart van hofjes, straten, woonerven, stempels en linten
- ★ De Koningstraat is de historische hartlijn

Een staalkaart van hofjes, straten, woonerven, stempels en linten

De Koningstraat is stedenbouwkundig de ruggengraat van het oude buurtschap Het Loo en vormt samen met de Loseweg en de (parallelweg van) de Zwolseweg het voornaamste wegenpatroon. Oude paden en perceelsgrenzen hebben daarbij de ligging van nieuwe straten mede bepaald.

Door de geleidelijke ontwikkeling werd de buurt een staalkaart van bebouwingvormen die je ook elders in Apeldoorn tegenkomt, zoals de woonbuurtjes van Zevenhuizen (Lippe-Biesterfeldstraat), rijtjes zoals in Apeldoorn Zuid (Klokstraat) of de kleine woonerven zoals in De Maten (Maria Stuartstraat).

Bij de nieuwbouw valt vooral de consequente bouwhoogte van twee lagen met kap op en een kleurbeeld van roodbruine en lichtere geeltinten. Dat kleurbeeld is vaak per straat of hof eenduidig, wat ervoor zorgt dat het buurtje aan eenheid wint en de variatie binnen de buurt toeneemt.

Tip!

- ★ Bouw langs de linten door op het bestaande beeld van kleine kavels met vrijstaande of dubbele woningen.
- ★ Oriënteer woningen in de linten haaks op de straat in de al bestaande rooilijn.
- ★ Beperk andere verkavelingen tot binnengebieden 'achter' de straatjes.
- ★ Beperk de bouwhoogte tot maximaal twee lagen met kap.
- ★ Sluit aan op het al aanwezige kleurbeeld per straat: roodbruin of geelgrijs.

> De vele gezichten van Het Loo als gevolg van de geleidelijke ontwikkeling met steeds nieuwe hofjes en straatjes.

> Koningstraat: de historische drager van het buurtschap is herkenbaar aan de volwassen laanbeplanting en de klinkers in het trottoir.

> De andere kant van Het Loo: allerlei woonerfachtige straatjes zonder trottoirs en met verspreid staande groenelementen.

> Een oud lint met grindbermen is doorgeknipt, waardoor de historische lijn is veranderd in een onduidelijke restruimte zonder een duidelijke functie en met weinig kwaliteit.

Koningstraat; historische hartlijn

De kaarsrechte Koningstraat is duidelijk herkenbaar als de belangrijkste weg van buurtschap Het Loo. De voor Apeldoorn unieke klinkertrottoirs, de belijning en de oude lindebomen vertellen samen met de historische bebouwing een deel van het historische verhaal van het buurtschap bij het paleis.

Linten

Er zijn meer (historische) linten met een eigen profielopbouw en materialen. Sommige linten zijn eenduidig, zoals de Zwolseweg met zijn parallelweg. Andere linten zijn in de loop der tijd opgeknipt en verbrokeld (bijvoorbeeld de Klokstraat), waardoor ze minder duidelijk herkenbaar zijn als een doorlopende ruimtelijke eenheid.

Hofjes en woonerven

Na de oorlog zijn in het buurtschap vooral woonerven gebouwd. Typisch voor woonerven zijn het ontbreken van trottoirs en verspreid staande kleine groenelementen zoals boompjes en haagvakken. Ze contrasteren hierdoor met de (historische) linten.

Tip!

- ★ Behoud het contrast tussen de historische linten met klassieke straatprofielen en woonerven met bestrating in één vlak.
- ★ Geef elk lint een eigen profiel met eigen materialen. Houd dit over de gehele lengte consequent vol.
- ★ Geef elk woonerf of hofje zijn eigen invulling en materiaal.